

САРСЫН—РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИЯ КОНСТИТУЦИЯТЫН КҮНЭ

САНАА ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ
УЛУУБУН
КАБЫАТА

КАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
13 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 129 (8538) 1999 жыл, Ахеминнь 11 күнэ Суббота. Санаата — 1 сөлк. 10 харчы.

Улуус Муньяадын XXI сессията

Биримэннэй балаһыанньалар ылылыннылар

Ахеминнь ый 9 күнүгэр Улуус Муньяадын учар-
аттаах XXI сессията буолла. Сессияны Улуус Муньяа-
дын председателэ А.Р. Саргыдаев салайан ытта.

Сессия көрүүтүгэр «Нэһилиэккэ олохтоох бэйэ-
ни салайыныыны киллэрингэ бириэмэннэй балаһы-
анньалары киллэрин туһунан», «Улууска реабилитаци-
оннай политическай репрессиялар сиртибэлэрин
быраантарын көмүскээһингэ комиссияны тэрийи-
н туһунан», «Олохтоох нолуоктарга уонна хонуурдар
сирэх көрүүнэригэр хомуур бөлүбүтүн уһатын туһу-
нан» уонна тэрэһини бопкуруостар киллэрилли-
н көрүүнүлэр.

Бэйэни салайыныыга бириэмэннэй балаһыанньалары
киллэрингэ быһаас олохтоох бөрөстөбүтүннэй орган-
нарын бөлүмүчүлэлэригэр уонна нэһилиэк баһылы-
гыны бөлүмүчүлэлэрин туһунан иһин докумуону би-
гэргэтти көрүлүннэ. Бу бопкуруоска дахылааты А. Р.
Саргыдаев өгөрдө. Иһин республикада бэйэни салай-
ыныыга көккө балаһыанньалар, докумуоннар тахсы-
таалабыттарга эрэри, олоххо киллэриллиитин механиз-
ма чуолкайы суох буолан, үп-харчы эттүгүн би-
гэргэттиллибэккэ, бүгүнгү туругунан нэһилиэккэ дьа-
һымыта, олохтоохтута ситэтэ суогуун туһунан этэн ту-
ран сессияда биһиргэниэхтээх балаһыанньалары би-
рдик пуунууна билгилэнирдэ.

Биримэннэй балаһыанньалары биһирдик пуунууна
ырытыыга улуус дьаһалтатын юридическай сулууспа-
тыттан уонна Государственный налоговый инспекция-
тан өйдөммөт бопкуруостарга быһаарымылары би-
р-

дилэр тустаах мөһөнүлэр киллэртэрдилэр. Көсө-
түгэ тыл эһиттэр нэһилиэк баһылыга улуус баһы-
лыгы Сүбөтүгэр подотчетнай буоларыгар, оскуола-
лар туһунан сөтүһүн үлэһитлэрин бопсубакка, ту-
лаһыгар айылҕаны—туолаан ойууру харыстаһылыыга
күүскэ үлэлээргэ, күөлэри, тыалары бос биһинни
чуолкайдыырга, нэһилиэккэргэ үп киллэрэр салаа-
лары чопчулуурга, баһылыктар производствонан дьа-
рыктавалларыгар көңүл биэрэргэ, бэйэ-бэйэлэрин ута-
сар сокуоннары бөрөдөхтүргэ эттилэр. Сессия 14
пууннаах «Нэһилиэк баһылыгыны бөлүмүчүлэлэрин
туһунан», 18 пууннаах «Нэһилиэк олохтоох бэйэни
салайыныытыгар бөрөстөбүтүннэй органын бөлү-
мүчүлэлэрин туһунан» бириэмэннэй балаһыанньала-
ры биһиргэттэ.

Улууска реабилитациялааһыт политическай репрес-
сиялар сиртибэлэрин быраантарын көмүскээһингэ
комиссия тэрилиннэ, хайдах үлэһиттэргэр балаһы-
анньа ылылыына (хайыанка бачыттанар).

Тэрэһин бопкуруостарга Аркадий Васильевич
ПЛАТОНОВ экономика уонна прогностааһын управ-
лениетын начальнигынан—улуус баһылыгыны эконо-
мика бопкуруостарыгар солбуйааччынан биһиргэни-
н, Чурапчы улууһугар СР Юстицияга министерствотын
бөрөстөбүтүннэй тугуу сметата, коммунальнай
нолуоктары төлөөһүнгэ бөхсөлөөһүн бопкуруоһа кө-
рүлүннүлэр. Манап сессия үлэтин бүтэрдэ.

А. СЛЕПЦОВ.

АҢЫМАЛ САНАА НЭДИЭЛЭТЭ

1999 жыл бүтөлүк күннэригэр Чурапчы сэлээннэ-
тын управлениета уонна дьаа көргөн, оҕо олоһор-дья-
һагар көмөлөһөр киһи тэрийиһилэриннэ ахеминнь ый
13 күнүттөн 17 күнүгэр дьэри «Аһымал санаа нэдиэ-
лэтэ» биһиргэтиллэр.

Бу нэдиэлэ чарчатыына улуус киһинигэр тэрийтэлэр
(уһуйааннар, оһуолалар), предпринимателлэр, биһир-
дигэһэн дьон төгүрүк тулааһах оһолорго, элбэх оһо-
лоох кыамаат дьэ көргөттүргэ, аһардас ийэлэргэ,
аһаларга уонна ийэлэһит оһолорго көмөнү оһоруу,
туһуһу-сабы хомууна биһиргэһэр тэрийтэлэр. Оҕо му-
зыкальнай оһуолатын үөрөһөһитлэрин, «Күөрөгэй»,
«Колүкчэһэ» оҕо ырыа-үгүкүү ансамблаларын күүс-
тэринэн аһарах санаалатын концерттара, мелодистка
Светлана Константинова айар биһиргэ ытылаһаллар.

Кыамааттарга, ийэлэһиттэргэ, ветераннарга көмө,
бэйэни ойдоһуу-ойоһуу, иһиннэ сайдыы туһугар үлэ
бүтүгүгү олохтук көрдөбүлүннэ буолаа. Дьон-сэргэ
санаа муунтуһуу туттан, кыамаат-түгэммэт буолуут-
тан тахсар сир-айыгы сатарыйымытын тохтотууну, сай-
дыы саһа суолларын тобулан үлэһиттэргэ кыһаныына
хас биһирдик иһин тус бэйэтин оһолуу суолунан аһар
көмө кэлэр. Чакчыта даһаны, иһэр үйэ таабырыһылаах
сүһүмүү таба тааһын, ойдоһуу суолун тутуһан, көп-
чөөри иччаныыт күтүн-сүрүн чөл тутан, көһиллэ түс-
тээн, айан-тутан, үлэһэн-хамсаан олох оһоруу хас
биһирдигит ытык иһэ буолар эбээт!

Чурапчы үтүө-мааны дьонун-сэргитин күлэ-үрө,
дьону үөрдэ, атас-доһор, уруу-аймах быһыыбат ситим-
нэрин туһунан, ырыас-үтүө, сирдык ыра санааһан са-
лайтаран, бу аһымал нэдиэлэтигэр кытаргытыһар
ыһырабыт. Эһититтэн тутулауктаах, кыра да буоллар,
сүдү суолтаһах үтүө санааһытынан, дьаһалатыһан
20-с үйэни түмүктүбүт!

Билсэлэр телефон: 22-441.

Дьэа көргөн уонна оҕо оһолор-
дьяһагар көмөлөһөр киһи.

Чурапчы сэлээннэте.

тов и материалов выносит заключение о праве на де-
нежную компенсацию, о предоставлении льгот и воз-
мещении вреда реабилитированным, выдает свиде-
тельство о праве на льготы на основании докумен-
тов о реабилитации и материалы с заключением о
праве на получение денежной компенсации направ-
ляет в соответствующий орган социальной защиты на-
селения.

дает рекомендации органам государственного управ-
ления и общественным организациям, в компетен-
цию которых входит исполнение требований законо-
дательства о предоставлении льгот и восстановлении
прав реабилитированных в соответствии с правила-
ми, установленными законодательством Российской
Федерации, решениями местных органов представител-
ной и исполнительной власти.

разъясняет реабилитированным их права и поряд-
ок получения денежной компенсации, полагающихся
их льгот.

ведет учет выплат денежной компенсации и воз-
мещения материального ущерба реабилитированным
на основе данных, полученных из соответствующих
органов, осуществляющих такие выплаты.

совместно с общественными организациями в ор-
ганах общественной самостоятельности граждан про-
водит обследование материально-бытовых условий
лиц, пострадавших от репрессий и принимает меры
по оказанию им необходимой помощи.

организует ведение книг памяти, публикацию спис-
ков и сообщений о реабилитации конкретных лиц в
органах печати сельских администраций.

4. Регламент работы комиссии

4.1. Заседания комиссии созываются по мере необ-
ходимости. Заседание является правомочным, если
на нем присутствует более половины членов комис-
сии.

Ведется протокол заседаний, решения принимаются
простым большинством голосов присутствующих
членов комиссии. Решение оформляется в виде на-
ключения, которое подписывается председателем и
секретарем комиссии.

В заседании комиссии вправе принимать участие
заявитель или его представители, работники государ-
ственных и общественных организаций, имеющие
отношение к обсуждаемому вопросу, а также пред-
ставители средств массовой информации.

4.2. Решения комиссии о восстановлении прав ре-
абилитированных могут быть обжалованы в порядке,
установленном для обжалования действий органов го-
сударственного управления и должностных лиц, уще-
мляющих права граждан.

XXI сессия Чурапчинского Улуусного Собрания

РЕШЕНИЕ

От 9 декабря 1999 г.

ОБ УТВЕРЖДЕНИИ ПОЛОЖЕНИЯ И СОСТАВА КОМИССИИ ПО ВОССТАНОВЛЕНИИ РЕАБИЛИ- ТИРОВАННЫХ ЖЕРТВ ПОЛИТИЧЕСКИХ РЕ- ПРЕССИЙ ПО ЧУРАПЧИНСКОМУ УЛУСУ

В соответствии с Законом Российской Федерации
«О реабилитации жертв политических репрессий»,
утвержденного Постановлением Правительства РФ
от 30 марта 1992 г. № 2610-1, XXI сессия Улуусного
Собрания РЕШАЕТ:

1. Утвердить постоянно действующую комиссию
по восстановлению прав реабилитированных жертв
политических репрессий по Чурапчинскому улусу и
составе:

1. Минский П. Н. — зам. главы администрации улуса,
2. Баранкова Л. Д. — председатель совета ветера-
нов улуса,
3. Никитин С. И. — начальник управления социаль-
ной защиты.
4. Оконешников М. М. — начальник управления фи-
нансов.
5. Слепцов А. М. — депутат Улуусного Собрания.

2. Утвердить Положение о комиссии по восстано-
влению прав реабилитированных жертв политичес-
ких репрессий.

3. Данное решение опубликовать в улусной газе-
те «Сага олох».

Председатель Улуусного Собрания А. САРГЫДАЕВ

ПОЛОЖЕНИЕ О КОМИССИИ ПО ВОССТАНОВЛЕНИЮ ПРАВ РЕАБИЛИТИРОВАННЫХ ЖЕРТВ ПОЛИТИЧЕСКИХ РЕПРЕССИЙ

1. Общие положения

1.1. Комиссия по восстановлению прав реабили-
тированных жертв политических репрессий (далее ко-

миссия образуется для оказания содействия и вос-
становления прав реабилитированных жертв поли-
тических репрессий), координации деятельности го-
сударственных органов управления, общественных
организаций и объединений граждан, пострадавших
от репрессий, по защите интересов и увековечении
памяти жертв политических репрессий.

2. Порядок образования и состав комиссии.

2.1. Комиссия состоит при администрации улуса.

2.2. Состав комиссии, а также положение об орга-
низации и деятельности комиссии, разработанное с
учетом настоящего Положения, утверждаются соответ-
ствующим Улуусным Собранием.

2.3. Материально-техническое обеспечение работы
комиссии возлагается на орган исполнительной вла-
сти, при котором состоит комиссия. Финансирование
комиссии осуществляется самостоятельно за счет
соответствующего местного бюджета.

3. Функции и полномочия комиссии.

3.1. Комиссия наделяется полномочиями самосто-
ятельно решать в соответствии с законодательством
вопросы восстановления прав реабилитированных
жертв политических репрессий.

3.2. Комиссия при администрации улуса рассма-
тривает заявления реабилитированных о выплате
единовременной денежной компенсации, предоставле-
ние льгот, восстановление трудовых, жилищных,
пенсионных, имущественных и других прав, утра-
ченных ими связи с политическими репрессиями,
оказывает помощь заявителям в розыске и оформ-
лении необходимых документов и материалов, для
чего направляет просьбы в органы прокуратуры, вну-
тренних дел, безопасности, запросы в архивные
учреждения и другие организации о предоставлении
документов и материалов, проведении проверок и
установлении фактов, имеющих значение для реше-
ния вопросов по восстановлению прав реабили-
тированных,
на основе собранных и представленных докумен-

АХСЫННЫ 19 КҮНЭ—
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИЯ
ГОСУДАРСТВЕННАЯ ДУМАТЫГАР
Б Ы Ы Б А Р

АМА, БУ СЫРЫЫГА ЭМИЭ АЛБЫННАТЫАХПЫТ ДУО?

Россия Государственный Думатагар быыбар буолара адыых хонуу хаалда. Бу дейду олохор, ииникки кыскалгылар чадчы быһаарымылах быыбар буолуода. Ойон быыбардааччылар ким иһин, хайа партия иһин куоластыылыларыгар ырдатан ырытан өйдөөн, быһаарыа быһаарынан куоластыылара аада. Россия Президентин уонна Государственный Дума уруксу быыбардарыгар тойон Ельциннэ уонна «Наш дом—Россия» диил партияда чурааччылар баһыйар үтүс куоластытын биэриэн улаханнык сымстарбынчытын олохуут чуол-найдык көрдөрдө. Ельцин, Черномырдин уонна кинилэр хамаандалара олохпутун чөлөөх өсүрөргө хөс-тө-хөстө ырданарбиттэро олоххо киирбитидэр, норуот-

ту албимнашлаг буулах тагастаар? Россия-кризистон тахсахтаагар буутоох ол кризисет олох бары салгытын хабаан оссо эбим дииргэстэ «Дыһыкэй» (инфляционный диирбит аргэх быһыылаах) капитализм дьобдөрөтүгэр түстүбүт. Оһиооҕор сайдыылаах капиталистическай дойдуктар арахсыспат аргыстары, нарыылара—үлэстэ суох буолуу, нолуок элбөөһүнэ, улаатыыта, сыанна үрдээһинэ, инфляция уо.д.а. быһигини ордук дүүккө оҕустуулар. Үөрэниин, интэниин аргас коммуналнай өндөрлөр улам ыраақ төлөбүрүккэ буолан иһэллэр. Айынылар, кэлэр-барар өрөккөһүнүгү иһэн

мэргэжлээр бэлтгэнэ сурутуубут, яриах сирдэ
ри хытта телефонуудан тэсгэлэнт кыаллабыт буолла.
Дойду маньык ыарахан баланыныага киллэри-
либитин утары бу ааспыт сылларга халбаһаһабыкка,
утуунаһаһаһа өхүсүт коммунистическай партия бу
буолаары турар быыбарга дойдуну крйиастэн таһаа-
рым чуолкай программатын өтөстөн, паругт өнөбүт-
үгү маарга эрэллээхтик турунна. Государственной Ду-
мада народнай-патриотическай куустэр куолаһ байы-
лар өттүг ыһаһ, дойдута үөхтэбэһит ыарахан балл-
маныныаһа туоратыһа суһал дьаһаллары өлөххө кил-
лэринин хааччыһарга дьуаһаһалар, Дойду өсөрүүнэһа
куустэрин, аһаһа билиһи үлээһиһи тохтоһут 2 тэ

Һиндистан тәхтә объектары (фабрикалары, завод-
лары, о.а. предпритиелары) чоллөрүгәр түһәрән,
салтың УРАҖҗ такаарымдыастык үзләниләрән си-
тишкән, шун Россия атын дийдулартан тутулукта
дойду буолач һиндистан тәхтәгә сый-соруқ туруу-
лушулар.

Нийм дийду салхитатмтар учугой уларынылалар тах-
смахтарин бидарааччы буныбидарга коммунистичес-
кай партия, народнай-патриотическай муустар ийин
(ол аати, бидебидар бюллетенилгар 20-Х-го) куолашын
бидебидар ийырабын, Отгон бидр майдаттаах уоку-
рукка туруоруладубут 8 кандидаттан ийин терут саа-
рабидиша саха муруогун бидр чагылхай уола Артур
Николаевич АЛЕНСЕРОВ ийин куолаштын уонна бидр
дийдулаахтарын чуричылари эмиа ийин ийин куо-
лаштыгытмтар ийырабын, Атын 6 кандидаттары
(холобур, В.Н. Басыгысов, А.Н. Кин—Кимин уода.)
дийдуну салаан оотор биллэтин былааши ойуур
биччолууш ийырабын.

Онон бичбарга эбэх партия, 8 кандидат, хяттар курдугун илхи, ырытан-толкуйдван, кириллэр програм-маларын, платформаларын үератэн көрдөххө, дынгэ, инкиеттөн бинрич талмактаахкыт: эбатэр билингиз ба-ла-дыманиабыттын удиретарга, эбатэр салгыы маньякк олөх салдана турарын ойүүргэ, Онон бончуруус, нууч-чалын эттэххэ, «илин-илин» дииш түрөр. Үүсэ, тордүс суохолор суохтар. Бадам дилин—бу сурылгас аминэ ад-бичбаргапартиябэт, сымастарбатарбат.

И. НЕУСТРОЕВ,
тылз удз ветерана, поруот
чоробиринтин туйгуна.

БЫЫБАРДААЧЧЫ, ТОЛКУЙДАА, ЫРЫТ, БЫҢААРЫН

«Санн одох» хаймаат сэтгэлийн 6 уонна 20 күннэригэр бөчөөтөмүст Р. Баранков «Ыамбар—ан дымдун» уонна Н. Сибиряков «Куоласкын дьиннээх патриоттаагы өлөрөгө бэлаларыныам» дэвэ ыстатияларыан ааһан бираа, нанаа сөбүлээтим, толору сөбүлээтим. Ыһахаа барыат реформа государственны бөбөртөтөн, нурут соодуу түбсэрия, экономиканы мунутуурдук сааһынаан, ааа дойдуса аһтаргытаттаах, бары государстволар билиһин дойдуулары бусбарыгытар тиздэх тустаах этэ, нурут оһунту күһүһүтэ.

Хомойуух ийн, бу аасныг саядгас ныймлыгын реформа түмүгэ үлүү госудирство үрлэлэлтгэр, ки-ни норуота-быста двадыймлыгтар, үлэтэ суох буолуу, бурууну оңоруу араас көрүгэ элбээһинигэр, үөрөх, эм-тэниш төлөбүрдээх буолан ийдитигэр тиэртэ. Ону та-иэ Хотугу Кавказ норуоттарын, чуолхан чечиннэри, сэрмилмөһини, ол сэрмэгэ элбэх элбээх мафимизмнэ-оңуутэ, дьыта-уота үлүтү буомбаланымыта, дойдү аво-номикатын өссө сазартыын, элбэх хаан тохтуута тах-сини, үөйүлүбүтөх улахан аадьархай буолаа. Эйн, на-циональнай боннурус, федерализм күүс өттүгүн бы-һаарылдыбатын аасныт олох историята көрдөрөр. Бу туһунан «Саха сирэ» хаһыат сэтимины 23 күнүсөөнү нүөмэригэр политолог Н. Слещов «Ийэнэн эрэ бы-һаарыахха сөй» дьээн интервьюттар өппиэттэһөбүт У. Алексеев, У. Вилкурова, Ю. Готонцев, В. Михай-лов уонна былыттан Госдума депутатыгэр кандидаты-нан турбут дьон Россия үрдүкү салалтата националь-най боннурус, федерализм олоххо кириитин кыа-һан быһаарбатахтарын түмүгэ дьээн этиэлэригэр сө-бүлэһиэххэ эрэ сөй.

Россия экономикада Советская Союз сарынаады I-III мнестараттан билигин 83-с мнестарат быраадымына. Ошон билегин ымыдла турар реформа пороот дини хайаанытыгар хайаан да уларытыла кырыган наада. Бу реформаны уларытыгы пароднай патриотической куустар. Россия Коммунистической партияны программалара сазмай соптоохторун, кырдыктаахтарын итерэйбиз уонна бари быыбардааччылар ойдуулларигар, ойуулаахтар баараларын. Илдики ыстатыйалар автордара И. Р. Баранков, Н. М. Сибиряков киби ойдуур тына, кинигин былааран суруйдулар. Бастатан турар, Конституцияга уларытмы кыророн туруоруу уонна ону ситиһин хайаан да наада. Иккинчиден, бу реформаны ымытыга сазмай улахан алгааныан дойду билин-дуолун босхо пеккайдалыан, приватизацияга сазмай сокуон тыхсыбыткан туванан дойду сурун байын динигеэх сыанатын 3%-гар атылаанын түмүгү экономика күнүгүзү баран, алыйах ахсааныах дьон сыта байдылар; пороот дьадайыгы тийда. Билигин үгүс партиялар блоктар приватизация туһунан сокуону каттаан көрөрү (ордук хаһас куустар) туруорууларга боростуой пороот ойбодун ылар дин саныбын. Экономика сурун төрдө буодир сиртен хостонор байын, электроэнергияны, транспорт бари көрүгүн — алаагыны, пароходствонун, тизир суолу тосударство байыта ылан контуруоллаан, үбүлэни үлүмүгү, сайыннарар түбэлтэлэгэр производствонун сайыннарын, сыананы хонтуруоллаанын кыаллаан он эл.

Кистэл булалбатах, биллгич чааһынай акционерный компаниялар ити көрүнүсү бас билэн сыта байдылар. Итаниик суолунан В. Черномырдин, А. Чубайс ити дойду саамай баай дыно буолулар. Соторутаа-ыта Газпром сыллаагы дохуота 19 млрд. доллартан рдугун туһунан кандидаттар дебаттарыгар иитти-

бит. Ол үчтөн 1 миллиардан эрз ордууун государственного биронгтор, шитон атынын байдалары үлдесталлар, омул еирингэр таппарымнар дива италлар. Бийиги да респуоликаынтын малам жордохло, «Икутурголок» Россияга республикаларга 380 көтөм туттаромтын тулуни хайнакка критическог истатына тахсыбыта. И. Н. Соломов билибардааччылары катта морсүшүргөр ИА Түмөн четтин комиссионтын барбизирьота ити кырдыктааран арыйбытын комиссията. «Икутанерия» генералдан директора айдаары хамаша 110 мал солкубай (урукканан) буоларын хайнат эмиз сурун турар. Ити курдук чаалыны акционернай компаниялар байдаларгэр төһө багарар хамаша мала, дойду үгүн матандын олоруулара, омул еирингэр күрөтин таха турара кырдык абит дива итирэйбиги.

Билгийн уматим-оюунууд (бөмбөн, автод, солариас) салангатай ижилхэн бүх явралтад, электрэнергийн өлсрөхөөсөө 23 дараагаар тийшдэ, өссө да ямарин турдаа. Бийлгн эргнээр дьоммутун — коммерсантар, мад-
хыннарбытын буруйдуубут, үлсээччлгэр да баал-
лар. Динг ямардыгыннан малаахха, зиншлэр суох бу-
руйдах буолуохтарай. Ити барыта уматим, электр-
энергия, транспорт сирээс-хараа суох ямаранымнат-
тан талсарын өйдөөтөххө, мин дьоммун айынабыт.
Тойо да табаардармин, бородуунталарын ыаранымнат-
рын үрдүгүн, мокукурууттайһын, эскэ жиприн, эргн-
нинтүн уурайын талса турар. Ылаан көрүг, көстөн
турар сиртэн мууһу 150 солк, 2-3 көстөөх сиртэн оту
600-700 солк тийэи адалаллар. Бу нанаа ыарахан
дистэххэ, «горючий» ыарабыта, ону хайдах гыныах-
хыныа динг буолар. Онон, түмүктүн эттэххэ, ити
экономика төрдүнүн уонна производстволы хамнаттар
күүһүгүн буолар сүрүн базонай көрүгүнэри государ-
ствога бийэтгэр, ылан хонтуруоллаан, үбүлээн са-
йыһтарымыттан олохлут динни хоту сайдыахтаагар
холору итэрдэббин. Ордук итин сөдөрө баар: 1999 с.
баладан мыйн 30 күнүгэр В. Томаков «Коммунист-
хаймакка таһаартарбыт «В калле «дыры» провали-
ваются денежки?» дини метатимытан ааган баран,
норхот харчытын хонтуруол сүөдүгүн туһанан аты-
салаага туһанын, меккайдаанын, сирэһи таһаарылым-
бытын сөрү дини сохтум. Ону хонтуруоллауур, үүн-
үүр-тэбиппиннар иккэбит В. Ельцин бийэтэ да та-
һаарбит ороскуота элбэди, онтон биир эрэ сымпнара-
ны этиги бакарыйлар. Госудма депутатта Иппа Д-
нилова сурубууутунан, В. Ельцин атын дойдуларга би-
рыахтаах нилиттэритгэр бэлэмэнииллибитин кэниэ до-
руобуйата кэлиббатынан аккшастанымтыттан госу-
дарство хааһылатыгар 3 млрд. 711 млн. доллар орос-
куот тахсыбыт. Итин кэлиһин өппүт уахаан ороскуо-
та. Биллгин аан дойду валюталай фондуттан 600 млн.
доллара илэ ылаары АХШ-иннитгэр боккулуюннааһын,
сүүрүү-көтүү бөдөлү Правительствобит ыларын са-
ниаатахха, итин өйдөөбөт боншуруоһа. Ити метатимы-
ны ааган баран, өмсоллоох реформа сымларитар Рос-
син бийаан-дуолун талааһын, атымлааһын, кини ко-
муккэнэр күүстэрин өйүлүү, метототүү кароһа суох
бара турарын итэрдэйдэх. Бу көхлүк-айгырайыны би-
лгнн Сахабыт сирин эмнэ тумубата, туора хааһы-
та. Куораттарга, бөһүөлктэргэ, ордун тый сиритар,
үтүс итин үлүлээн айлар бьараабыстан матан, үөрө-
ш, эмтэрг, симилаан талга суох буолан иһар.
Республикага олох куһағанымтан сэллик ыарай,
араас сдьын дьыллык хаһаанымтаагар да элбээтэ,
кэлиһик тарбаһа. Кырдьын, мадханыннарга, рынок-
ка араас талас-саң, ас-үөл элбэх. Ону үйтээх-харчы

лаах киш атыгалаар. Нэвчлэлтэй кыра хамнастаах, үлээлээт өтгө, кырдан пенсияга олорочулар кылан кылар, атыгалаар кыштара сүөх. Дойдуга, норуонка тирээ кэлбэт алдыархайи уун-утары дэнигээх патриштар, норуот чулуу уолатара, кыргытара урут даганы, билигин даганы түмэллэр. Ол олох ирдэбилэ, олох модьуйууга.

Мин, бишр бичбардаачы булган туран, Саха сирин бичбардааччылар, патриоттара, народнай-патриотическай хамсааһыны өйөөчүлэр бу кэбикт бичбарга саха бишр чулуу уола, улахан оһуһтаах государственнай, общественнай уонна политической дөтөлөз Артур Николаевич АЛЕКСЕЕВ кандидатуратын өйүүр-бүт аада даһиһ. Билигин кытааннах, бичаарыылаах кэмгэ норуот туһугар дыог бэриһинилээх, чыһинэй, бары өттүгүн дэгиттэр дигит билиһилээх, үлэһит дыог интэрвосторин ханнак баһарар уустук кэмгэ интэриһтэһон турбаһа туруулаһан көмүсэлээр, бэйэтин санаатын аһаастык уонна ыһыһаарыһааһтык этэр даһыһах патриот, ыһыһаастык сырдык кэһиллиһир соруктаах коммунистар лидердиринг А. Н. Алексеева нуолаһын биһэргэ бичаарыһыһ.

Кийинки өйөөсү, республика бары башкардагычы-
ларымар саха народнай поэтэ И.Н. Тобуровон, суру-
йааччылар С.Е. Дадаскинов, И.Е. Федосеев—Доусо,
республикада улахан ыттыктыбыллыан туһанар А.И.
Овчинников, филологическай наука доктора, Чурап-
чы улуунун бочунтаах гражданна Е.И. Коркина,
академик Ю.А. Мочалов, «АЛРОСА-Лена» АК дирек-
тордарын сэйистин директора Р.Ф. Красноштанов,
«АЛРОСА» АК Дьокуускай куоратта бастыйааннай
бастыбыттанастыбыттан директорун солбуйааччы В.П.
Шамшиг, «АЛРОСА-Ленинскстрой» ХАО генеральнай
директора В.Е. Лавардин толго амырарыларга элбэ-
ди этэр.

Басымысов В. П. миң сирбөһинин, биңир үрдүк таһымнаах, кескилэлээх үлэһит. Соторутаарыта миниз коцулуур болоҕо кэлэн барда. Сэһэйи сөбүлэһитим — олохтоох кадрга алымаас промышленниһын сыйынарыыга, сэлэйиыга бөлөһүннр эһит. Мариэй куорат — бу алымаастаттар столицалара, оһно баһылыгынан үлэһитини республика иһтэрэһини юмүскөһиниэ үлэһи көмөлөһөх буолуон сөһтөөдүм аадабым. Оһон бу үлөһтөн уларытымым миң кийиан өйдөөһөнүн. Биһигиһ алымааһы былдааһы тыһааларым туһунаан этэлэр. Басымысов курдук алымаас рабочай кэһааһын, коллективниһ кытта мккэ сөһбөһсөһөх алымаас столицаһи баһылыгыһ уураһтымытан биһиги сүүһтэрнөһкитиһ эрө сөһ. Штаров баһылыктаах Басымысови агитацияһымыр бөлөх Саха сирин бары улустарыһин, куораттарыһан вертолөтуһан фото сыйдыан «Басымысовка куолөһтөннр, бөһчө үбү биһирэһ, көмөлөһүмөдөн этиннэ-тыһынныта кийиһи дөһлөһиннэр. Дьһигиһ, үбү АК баһылытар буолбаныка, Правительствөһа, Президентэһ туруорсарбыр сирдэрэх буолуо эһтэ.

Улууснут бары бымбардаатчылары, улаханнык тол-
куйдаат, ырытын уюмга хайа кандидатура куоласты-
тын биэрэргитин быһаарымын.

А. ПРИВОШАПКИН,
РФ-норудун үөрэжиринин туйгуна, ченчонер.

